

การเขียนเพื่อการติดต่อสมาคม

สาระสำคัญ

ปัจจุบันบุคคลมีการติดต่อสังสรรค์สมาคมกับคนอื่นๆมากขึ้น นอกเหนือจากการสื่อสารด้วยวาจาโดยการพูดคุย ทั้งต่อหน้าและทางโทรศัพท์แล้ว มารยาทของการติดต่อสมาคมโดยใช้ข้อเขียนยังทำได้หลายโอกาสอีกด้วย

เนื้อหา

1. หลักการออกบัตรเชิญ
2. ลักษณะการเขียนเชิญมาร่วมในงานเลี้ยง
3. ลักษณะการเขียนเชิญมาร่วมในงานมงคล
4. ลักษณะการเขียนเชิญมาร่วมในงานศพ
5. หลักการตอบรับคำเชิญ
6. หลักการเขียนคำอวยพร
7. หลักการเขียนคำไว้อาลัย
8. สรุป

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อศึกษาบทเรียนนี้แล้ว นักศึกษาสามารถ

1. บอกถึงหลักการเขียนบัตรเชิญในโอกาสต่างๆได้
2. สามารถเขียนบัตรเชิญได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมตามโอกาสกับบุคคลผู้รับข้อเขียนนั้นๆได้

การเขียน คือ การแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความต้องการ ของผู้ส่งสารออกไปเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้รับสาร

สามารถอ่านเข้าใจ ได้รับทราบความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความต้องการเหล่านั้น การถ่ายทอดโดยวิธีบอกเล่าปากต่อปาก หรือที่เรียกว่า

" มุขปาฐะ " อาจทำให้สารตกหล่นหรือคลาดเคลื่อนได้ง่าย ลายลักษณ์อักษรหรือที่ตัวหนังสือ ที่แท้จริงคือเครื่องหมายที่ใช้แทนคำพูดนั่นเอง

ในการเขียนภาษาไทย มีแบบแผนที่ต้องการรักษา มีถ้อยคำสำนวนที่ต้องใช้เฉพาะ และต้องเขียนให้แจ่มแจ้ง เพราะผู้อ่านไม่สามารถไต่ถามผู้เขียน

ได้เมื่ออ่านไม่เข้าใจ ผู้ที่จะเขียนให้ได้ดี ต้องใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมกับผู้รับสาร โดยพิจารณาว่าผู้รับสารสามารถรับสารที่ส่งมาได้มากน้อยเพียงใด

หลักการออกบัตรเชิญ

มารยาทในการเขียนเพื่อติดต่อสมาคมกับผู้อื่นสามารถแยกออกได้ 3 ลักษณะ คือ เชิญในงานเลี้ยง เชิญในงานมงคล และเชิญในงานศพ ในการเขียนเพื่อเชิญทั้งสามลักษณะ ปัจจุบันนิยมพิมพ์ ใช้กระดาษขาวค่อนข้างบาง แต่ก็ไม่ให้บางจนเกินไปเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า

โดยหลักทั่วไปการออกบัตรเชิญทั้งปวง ควรเชิญทั้งสามีและภรรยา ถ้าต้องการให้บุตรธิดาของผู้เชิญไปร่วมงานด้วย และบุตร-ธิดาเหล่านั้นยังอยู่ร่วมกันในครอบครัวอีกทั้งบรรลุนิติภาวะแล้ว โดยมารยาทจะต้องออกบัตรเชิญเป็นอีกส่วนหนึ่งด้วย ซึ่งมารยาทข้อนี้เจ้าภาพมักจะละเลยและคิดว่าออกบัตรเชิญแล้วควรจะมางานทั้งครอบครัว

ลักษณะการเขียนเชิญมาร่วมในงานเลี้ยง

ออกบัตรเชิญก่อนวันเลี้ยงประมาณ 3 สัปดาห์ แต่ถ้างานเลี้ยงนั้นไม่ใหญ่มาก และถึงทางการก็ออกบัตรล่วงหน้าเพียง 1 สัปดาห์ การออกบัตรเชิญล่วงหน้าถือเป็นการแสดงความตั้งใจของผู้เชิญว่ามีความตั้งใจจะเชิญจริงๆ การออกบัตรเชิญในเวลากระชั้นชิดมากถือว่าไม่เป็นการเคารพต่อผู้มีเกียรติหรือบางครั้งจะเลยมหาว่าเป็นการเลือกผู้รับเชิญมักจะบอกปิดไม่รับการเชิญนั้นเป็นส่วนใหญ่ คือ เป็นการรังเกียจกัน

ลักษณะการเขียนเชิญมาร่วมในงานมงคล

ผู้ใหญ่ที่เชิญคือ ญาติ-มิตร และผู้ที่อาวุโสกว่าทางฐานะหรือเป็นผู้บังคับบัญชา ถ้าผู้ที่ได้รับเชิญอาวุโสน้อยกว่าอาจเป็นเพราะเป็นญาติผู้ใหญ่ของฝ่ายเจ้าบ่าวหรือเจ้าสาวหรือด้วยเหตุผลอื่นก็ตาม มักจะไม่เข้าไปหลังน้ำ แต่จะคอยหาโอกาสที่เหมาะสมแสดงความยินดีด้วยกับคู่บ่าว-สาว โดยธรรมเนียมของคนไทยที่ปฏิบัติสืบเนื่องกันมาแต่โบราณ คือ ผู้ที่จะหลังน้ำพระพุทธรณ์ควรมีอายุพ้น 30 ปี ไปแล้ว

ผู้ออกบัตรเชิญในงานมงคลสมรสมี 2 อย่าง คือ บิดา-มารดาของทั้งฝ่ายเจ้าบ่าวและเจ้าสาวรวมกันเป็นผู้เชิญ หรือผู้ใหญ่ที่ประกอบการณ์นั้นเป็นผู้เชิญ

กรณีที่บิดา-มารดาของคู่บ่าว-สาวเป็นผู้เชิญอาจทำพิธีที่บ้านฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก็ได้ ถ้าทำที่บ้านเจ้าสาวเรียกว่า “วิวาห์มงคล” ถ้าทำที่บ้านเจ้าบ่าวเรียกว่า “อาวาทมงคล” กรณีผู้อื่นทำให้และมีได้ทำที่บ้านฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเรียกว่า “การสมรส” ถือว่าเป็นคำที่เรียกรวม

ลักษณะการเขียนเชิญมาร่วมในงานศพ

บัตรเชิญในงานศพจะใช้บัตรเชิญสีขาวริมดำ บางกรณีมีการส่งอย่างรีบด่วน คือ การบอกข่าวการตายและการจัดการอาบน้ำศพ โดยปกติบัตรเชิญในงานศพ คือ เชิญทำบุญศพเมื่อถึงระยะเวลาหนึ่ง การพิมพ์ปกติจะพิมพ์ด้วยหมึกดำเสมอ และส่งล่วงหน้าประมาณ 3 วัน ถ้าเป็นการปลงศพจะต้องพยายามส่งให้ทั่วถึงผู้ที่คุ้นเคยกับผู้ตายและญาติของผู้ตายอย่างน้อยล่วงหน้าประมาณ 3 วัน

หลักการตอบรับคำเชิญ

การตอบรับคำเชิญ ในกรณีที่เป็นการเชิญเลี้ยง ผู้ได้รับบัตรเชิญจะต้องตอบ ว่าตนไปในงานเลี้ยงนั้นได้หรือไม่ และต้องตอบภายในระยะเวลาไม่เกิน 48 ชั่วโมง นับแต่ได้รับบัตรเชิญเป็นต้นไป การตอบบัตรเชิญในงานเลี้ยง มีหลักปฏิบัติ คือ ควรตอบเป็นนुरुยที่ 3 แต่ถ้าสนิทกันมากอาจตอบในลักษณะของจดหมายธรรมดาก็ได้ แต่มีข้อควรระวัง คือ การใช้คำพูด ภาษาที่ได้ตอบต้องไม่ใช่ภาษาพูด คำพวน หรือหยอกล้อ เป็นต้น

หลักการเขียนคำอวยพร

การเขียนคำอวยพร มีหลักสำคัญดังนี้

1. คำนึงถึงผู้รับว่าอยู่ในสถานภาพเกี่ยวกับข้องกับตัวผู้เขียนอย่างไร เพราะจะมีความสำคัญต่อการเขียนคำขึ้นต้นและลงท้าย ผู้รับอาจเป็นเพื่อนร่วมงาน เพื่อนที่สนิทสนมคุ้นเคยกันมานานเป็นผู้ใหญ่ หรือรุ่นน้อง ผู้ได้บังคับบัญชา คำขึ้นต้นจึงต้องคำนึงถึงความเหมาะสม รวมทั้งคำลงท้ายว่าผู้รับและผู้เขียนควรมีต่อกัน
2. เนื้อหา การเขียนคำอวยพรจำเป็นต้องเขียนให้ถูกโอกาสว่า จะเขียนในโอกาสใด เช่น งานฉลองตำแหน่งใหม่ งานขึ้นบ้านใหม่ งานมงคล เป็นต้น เนื้อหาภาพรวมกว้างๆ เช่น ถ้าอวยพรในวันเกิดควรอวยพรด้านอายุ สุขภาพ ให้มีอายุยืนยาว มีความสุขปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ

3. การเขียนคำอวยพร ภาษาที่ใช้ควรสุภาพนุ่มนวลน่าฟัง ไม่คายดินจนเกินไป ไม่ใช่ศัพท์แสลง โลกโพน หรือหยาบคาย ไม่ใช่สำนวนต่างประเทศ

หลักการเขียนคำไว้อาลัย

1 แสดงความเสียใจในมรณกรรมของบุคคลนั้น

2. พุถึงคุณงามความดี ความสามารถดีเด่น อาจเป็นทางด้านราชการ ครอบครัว นิสัยใจคอ หรืออื่นๆ การเขียนคำไว้อาลัยต่างกับการเขียนชีวประวัติ เพราะการเขียนชีวประวัติจะมีทั้งส่วนดีและส่วนเสียของผู้ นั้น แต่การเขียนคำไว้อาลัยมักจะเขียนในด้านที่เป็นสิ่งดีเท่านั้น แต่ไม่ใช่การสรรเสริญเยินยอจนเกินไป เพียงแต่เลือกเอาสิ่งที่ดีและเป็นความจริงมาเขียน ข้อที่พึงระวังในกรณีผู้เขียนคำไว้อาลัยไม่ใช่บุคคลในครอบครัว หรือญาติสนิท ควรมองหลักส่วนดีที่ผู้เขียนกับผู้ล่วงลับไปแล้วมีต่อกัน

3. ในท้ายที่สุดของคำไว้อาลัย แสดงความหวังว่าดวงวิญญาณของผู้ตายจะประสบความสุขและสงบในสัมปรายภพ

การจำหน่ายซอง

ควรเป็นซองสีขาว ควรจำหน่ายซองด้วยตัวอักษรบรรจง เพื่อแสดงความตั้งใจที่จะเชิญ ซองและบัตรเชิญ 1 ใบ ควรใช้ในการเชิญสามี-ภรรยาหนึ่งคู่ หรือคน โสดหนึ่งคนเท่านั้นไม่ควรเชิญหลายๆ คน โดยใช้บัตรเดียวกัน คำขึ้นต้นในการจำหน่ายซอง เช่น กราบเรียน เรียน กราบทูล นมัสการ ฯลฯ ต้องเลือกให้เหมาะสมชื่อ-นามสกุล ยศถาบรรดาศักดิ์ ของผู้ที่เราจะเชิญต้องเขียนให้ถูกต้อง คำนำหน้าชื่อบุคคลทั่วไป ควรใช้คำว่า คุณ ถ้าเชิญผู้ที่สมรสแล้ว ต้องเชิญทั้งสามีและภรรยา ไม่ควรจำหน่ายซองโดยใช้คำว่า ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ฯลฯ นำหน้าชื่อบุคคลที่เราจะเชิญ ควรใช้ชื่อจริงนามสกุลจริง อีกอย่างหนึ่งไม่ควรเชิญในนามบริษัท ห้างร้าน ห้างหุ้นส่วน เพราะบางกรณี บริษัทห้างร้าน ใช้สิทธิอย่างบุคคลธรรมดาไม่ได้

สรุป

การเขียนเพื่อการติดต่อสมาคมของบุคคลจะมีหลายโอกาส ซึ่งขึ้นอยู่กับบุคคลที่เราจะติดต่อด้วย อาจอาวุโสต่ำหรือสูงกว่า หรือทัดเทียมกัน ซึ่งมีผลต่อการเขียนคำนำหน้า คำลงท้ายและเนื้อหา ภาษาที่ใช้เขียนโดยผู้ที่จะเขียน โดยผู้ที่จะเขียนต้องระวังและใช้ความพินิจพิจารณาอย่างรอบคอบโดยอาศัยหลักทั้ง 7 ประการดังกล่าวมาแล้ว
